

**Referat fra møte i faggruppa for verdensarven Røros bergstad og
Circumferensen, kl.1130-1530, 06.06.2018, Samfunnshuset, Os**

Tilstede; Anne Kristin Rødahl, Magnus Borgos, Eivind Moen, Olve Morken, Bjarne Granli, Ellen K. Bernst, Lars Petter Løkken, Tore Lahn, Silje Holliløkk, Ragnhild Hoel, Astrid Alice Haug, Kirsten Frønes, Odd Sletten, Per Øyvind Riise, Petter Løken, Torfinn Rohde

Forfall; Kirsten Thyrum, Morten Tøndel, Tove Martens og Thomas Ole Andersen.

Sak 02/18 Godkjenning av innkalling og referat fra møte 18.04.2018

Innkalling og referat godkjent

Sak 03/18 Status forvaltningsplan. Videre framdrift v/Torfinn

Følgende utredningsarbeider er bestilt;

Bygninger og anlegg med sterk tilknytning til verdensarven i Holtålen. Utføres av Andrea Hånes, Holtålen

Landskap, siktlinjer, trusler og tiltak i utvalgte verdensarvmråder, Feste AS v/Anja Ryen

Immateriell kulturarv av stor betydning for historiefortellingen om verdensarven v/kulturhistorisk avdeling, Rørosmuseet

Ikke bestilt;

Lasskjørerveier og ferdasgårder. Lasskjørerlaget v/Sigurd Svendsen kontaktet for videre oppfølging.

Sør-samiske kulturminner i Cirkumferensen. Drøftet med Rørosmuseet, men ikke iverksatt.

Det ble reist spørsmål om registreringer av verdensarvrelevant bygningsmasse i Os, Tolga og Engerdal.

I Engerdal er det kun setra til Femundshytten som er relevant.

I Tolga og Os (og Holtålen) har Amund Spangen og Per Hvamstad gjort registreringer i form av fotos. Disse registreringene skulle følges opp med rapporter, men så er ikke gjort.

Magnus Borgos har billedmaterialet, og vil komme opp med det i løpet av forsommeren for å se hvordan dette materialet kan brukes.

I forbindelse med Statsbyggs overtakelse av eiendomsforvaltningen av bygninger og anlegg etter Røros Kobberverk, vil det bli laget forvaltningsplaner for hvert enkelt av disse i regi av Statsbygg selv. Dette arbeidet vil løpe parallelt med forvaltningsplanarbeidet, og kunne «fingerflettes» inn i forvaltningsplanen for disse anleggenes del.

Sak 04/18 **Status Handlingsprogram for 2019-2021 for regional plan. Videre framdrift. Faggruppas rolle. Høringsrunde v/Tore og Silje**

Tore og Silje redegjorde for framdriften i arbeidet med handlingsprogrammet til regional plan.

I Trøndelag ble dokumentet behandlet den 30.05. i både hovedutvalg for kultur og i hovedutvalg for næring.

I Hedmark fylkeskommune ble programmet behandlet fylkesrådet i møte den 28.05. og vedtatt sendt ut på høring.

Høringsfrist er fastsatt til 20 august.

Det er viktig at programmet nå blir behandlet politisk i kommunene.

Høringsfristen gjør at arbeidsgruppas møte den 21.august må utsettes, evt. kombineres med neste faggruppemøte som er fastsatt til den 7. september.

Sak 05/18 **2020; – 10 år siden utvidelsesvedtaket til verdensarven Røros bergstad og Cirkumferensen. Hvordan kan vi bruke dette til informasjon om verdensarven i kommunene. Idedugnad.**

Det ble jobbet i 4 grupper med temaet. Resultatet fra gruppearbeidene er presentert under;

Aktivitet	Sted/Forum/Kommune	Målgruppe
TV-program om verdensarven- «Verdensarven Røros bergstad og Cirkumferensen minutt for minutt»	NRK/TV2. Omfatter hele Cirkumferensen	Hele landet
Bok om verdensarven	Et av de store forlagene	Allmennheten i Cirkumferensen.
Samarbeidsprosjekt med arbeiderbevegelsen - Utstilling	Museene- verdensarvsenteret	Allmennheten
Verdensarvkalenderen 2020.	Kommunene	Ansatte i Cirkumferenskommunene
På hjul i verdensarven – sykkelposter i Cirkumferensen	Samarbeid med idrettslagene/sykelgrupper /tur- og løypeorganisasjoner	Allmennheten
Kronikk/artikkelserie om verdensarven	AR/Østlendingen/kommunenes hjemmesider	Allmennheten
Utstilling om landskapsendring i verdensarven (Oskar Putscmann)	Museene/Vitenskapmuseet /NTNU	Allmenheten/studententer
Verdensarvfestival/Utstilling	Blokkodden	Besøkende på Blokkodden. Innbyggere i Cirkumferenskommunene

Martnan 2020	Stormarkering på åpningen og foredragsserie på verdensarvsenteret	Besøkende på Martnan
Jubileumsvimpel – verdensarven 40 år og 10 år	Kommunesentrene	Allmennheten
Igangsetting av storprosjektet på Oddentunet	Musea i Nord-Østerdalen	Allmenheten
Åpningsarrangement på kraftstasjonen på Tolga	Tolga kommune/Musea i Nord-Østerdalen/verdensarvsenteret	Lokalbefolkning og besøkende
Pod-kastserie om verdensarven	Verdensarvsenteret	Allmennheten/skoleelever
Vandreteater på Narjordet/odden	Teaterlagene/bygdalaget	Besøkende på Odden
Etablering av nytt samarbeid med et eller flere verdensarvsteder i Europa	Verdensarvsenteret/faggruppa/verdensarvrådet	Fagfolk/politikere i Cirkumferenskommune
Avduking av de nye verdensarvplakettene	Kommunene	Allmennheten
Håndtverkerarrangementer	Bygningsvernsenteret	Håndverkere og allmennheten

Resultatet fra gruppearbeidet vil bli presentert og tatt videre i verdensarvrådets møte den 21. september.

Sak 06/18 Orienteringer

Verdensarvforum 2020; Hva skjedde v/Odd og Torfinn

Verdensarvforum hadde meget god deltakelse, og temaene som ble diskutert var av stor interesse for delegasjonen fra Røros bergstad og Cirkumferensen. Odd Sletten, Runa Finborud, Hans Vintervold, Magnus Borgos og Torfinn Rohde representerte vår verdensarv.

De viktigste sakene som ble orientert om/debattert var;

Verdensarvutstillinga. Fabelaktiv fikk jobben, og oppfølgingen av dem skjer nå gjennom et samarbeide mellom Riksantikvaren og Norges verdensarv.

Ny stortingsmelding om kulturminnepolitikken. Berit Halvorsen fra KLD orienterte om denne. Hvor bred omtale verdensarv arbeidet vil få var enda vanskelig å si, men fra salen ble det ytret sterkt ønske om en videre god oppfølging av verdensarv arbeidet gjennom meldinga.

Jostein Løvdal fra RA snakket om *sektoransvaret* for verdensarven, og kom bl.a. inn på de gode intensjonene om et eget statssekretærutvalg for verdensarven. Dette er nedfelt i Verdensarvpolitikken, men ikke satt ut i livet enda.

Referatet fra verdensarvforum vil bli sendt ut til faggruppa når det kommer fra sekretariatet.

Verdensarvforum 2019 arrangeres på Vega, 7.-10. mai.

Vegskilting - Status og progresjon v/Torfinn

dette arbeidet tok et langt skritt framover i vinter gjennom kontakter mellom RA og vegdirektoratet. Torfinn møter region Trøndelag og Hedmark for videre drøftinger fredag den 29. juni.

Nordisk verdensarvsamling – Christiansfeldt og Jelling 10.-12. september.

Program og påmelding er utsendt til alle medlemmene i faggruppa og til medlemmene i verdensarvrådet. Programmet er også vedlagt referatet.

Det oppfordres sterkt til deltakelse fra faggruppa. Deltakeravgift og opphold vil kunne finansieres av verdensarvkoordinatorbudsjettet.

Nytt fra Riksantikvaren v/Ragnhild

Jørn Holme har søkt seg ny jobb som sorenskriver i Vestfold.

Arbeidet i verdensarvkomiteen med nye nominasjoner tar svært mye ressurser.

Ragnhilds arbeid med Røros fortsetter iallfall ut året.

kl. 1330

Befaring til Gruvåsen og Fredrik IVs gruve i Dalsbygda.

Fredrik IVs gruver i Dalsbygda ble i rapporten «Avgrensing, vern og forvaltning av verdensarv Røros» ble området gitt 2. prioritet i nominasjonsprosessen fram mot 2010-vedtaket. Gruvåsen ligger innenfor Cirkumferensen, er i buffersonen og har nær tilknytning til naturreservat, landskapsvern og utvalgte kulturlandskap i Os.

Gruva var i drift i flere perioder, 1707-1727, 1890-91 og 1905-1908. Malmen ble levert både til Tolga smeltehytte og til Smeltehytta på Røros.

Området er et godt eksempel på et område som har oppsluttende verdier til verdensarven, og er en viktig attributt i forvaltningsplansammenheng.

Etter en fin vandring etter vei/sti fra parkeringa og opp til Gruvåsen, ble vi mottatt av pensjonert lærer Petter Aamo som har sine aner fra gårdbrukerne Gruvåsen. Petter fortalte historien om både gruvedrifta og gårdsdrifta.

3 generasjoner drev med gård her under ganske så karrige og værutsatte forhold.

Utsikten fra området er formidabel, og nærheten til både nasjonalparken i Forollhogna, landskapsvernområdet og det nasjonale kulturlandskapet i vangrøftdalen-Kjurrudalen, naturreservatene på Storfloen og Storflotjønna, gjør at det ligger godt til rette for samkjøring mellom verdensarvarbeidet og naturforvaltning/landbruk i dette området. Dette ble poengtert både fra nasjonalparkforvalter Astrid Alice haug og verdensarvkoordinator Torfinn Rohde.

Neste møte i faggruppa er fastsatt til den 7. september på Tolga.

Referent; Torfinn Rohde